

**Petra Janouchová: Srovnání 1. a 2. athénské námořního spolku. FFUK
Praha 2011, str. 127**

Errata:

str. 16: otázka autorství Démosthenových řečí ad OLIVA, P. (2007): Démosthenés, Praha, str. 35

str. 25, pozn. 29: Thespie namísto Thespis

str. 42, pozn. 78: athénští úředníci namísto spolkové úředníci (tedy Athény namísto spolek).

str. 45, 2. odstavec: namísto autor prvně jmenovaný Zelnick-Abramovitz (2004), str. 330-331

str. 48: místo zajetí a vzdání Spartanů u Pylu došlo nejdříve k jejich obléhání, v jehož důsledku se Athénanům vzdali.

str. 63: fragment Kratera Makedonského se dochoval v díle Stafana Byzantského.

str. 66: poseideónu namísto poseidiónu

str. 69: spojení *nées argyrológésón* se v textu dochovalo jako acc. pl. *argylogús naus* či jiné variace odvozené od slovesa *argylogein*.

str. 72: Do odstavce věnovaného dvojím platbám byla připojena informace o epifore, která se také řadí do kategorie dvojitých plateb, avšak má odlišný charakter a dokonce i grafickou podobu na athénských tributních listech. Nejasnosti vznikly špatnou formulací. V obou případech se mluví o dvojitých platbách, avšak nebylo dostatečně zdůrazněno, že se jedná o dva odlišné typy a došlo tak k nejasné situaci.

Dvojité platby se na tributních listech nachází zejména v období po r. 449 př. n. l., kdy byl s největší pravděpodobností uzavřen tzv. Kalliův mír, který oficiálně ukončoval řecko-perské války. Autoři ATL (Meritt, Wade-Gery, McGregor, ATL, 1939-1953; Meiggs, 1973: Athenian Empire, str. 29-52) argumentují, že na listech 7 a 8 z let (448-446 př. n. l.) se odráží nespokojenost spojenců a zejména neochota platit Athénám částky na svou obranu, když nebezpečí perské hrozby bylo výše zmíněným mírem zažehnáno. Od r. 446 př. n. l. se tyto dvojí platby přestávají vyskytovat a dochází tak k uklidnění situaci, či ke zvýšení tlaku na spojence, což mělo za následek vymizení tohoto druhu dvojitých plateb.

Naopak v letech 440/49 – 430/29 př. n. l. se na ATL vyskytuje tzv. epifora, což je také dvojitá platba, avšak poněkud jiné povahy, než platba předcházející. Na jednotlivých listech je vždy uvedena platba regulérní a epifora vedle sebe, resp. pod sebou. Autoři ATL ani jiní badatelé si nejsou zcela jistí její povahou, ale propočty došli k tomu, že výše epifory dosahuje vždy násobku aparché (tedy 1/60 odváděného tributu). Epifora mohla dosahovat výše 2,5,6 a 10/60 z celkové výše foru (ATL I, 450-454), tedy jinými slovy se jednalo o minu za jeden talent foru a měsíc prodlení. Jak poznamenává Meiggs (1973), str. 432-433, mohlo se jednat o penále, ale nutně nemuselo být za pozdní platbu.

str. 83, pozn. 228: Diodóros namísto Diodórus

str. 92: fragment Theopompa se dochoval v díle Harpokrationa, nikoliv naopak.

str. 106 a 107: poslední údaj v tabulce z roku 323/2 př. n. l. nepochází z doby existence spolku, byl uveden spíše pro rámcové porovnání stavu po konci druhého námořního spolku a rozhodně neklade dobu existence spolku až do této doby.

str. 107: nevoli mezi spojenci nezbudilo athénské rabování na nepřátelském území, píše naopak, na území, které bylo s Athénami spřízněno. V případě Kerkýry je situace však poněkud problematičtější: Kerkýra bývala dříve rekonstruována v textu tzv. Aristotelovy stély (ř. 97-98) jako jeden ze členů druhého athénskému spolku. Na str. 87 a zjm. v pozn. 245 jsou uvedeny další možné rekonstrukce těchto řádků. Bradeen a Coleman (1967: Thera on IG II2 43) dokazují, že Kerkýra epigraficky na tomto místě stát nemohla – jméno je příliš dlouhé. Z toho by vyplývalo, že Kerkýra členem druhého spolku do r. 373 př. n. l. (zhruba do této doby se udává, že byly zapisovány nově přistoupení spojenecká města na Aristotelovu stélu). Avšak máme svědectví jak lit. pramenů (Xen. Hell. VI, 2, 2-6: ἔπεμψαν δὲ καὶ πρὸς Διονύσιον διδάσκοντες ὡς καὶ ἐκείνῳ χρήσιμον εἶη τὴν Κέρκυραν μὴ ὑπ' Ἀθηναίοις εἶναι. „Také k Dionýsiovi vypravili posly, kteří mu měli objasnit, že i pro něho by bylo užitečné, aby Kerkýra nepodléhala Athénanům. Překlad J. Hejnic: Xenofón, Řecké dějiny, AK 46, Praha, 1982), které dokazují, že Athény zřejmě s Kerkýrou uzavřely spojeneckou smlouvu IG II² 96; IG II² 97, ř. 1-2: συμμαχία Κορκυραίων καὶ Ἀθηναίων εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. Tyto nápisy se většinou datují do r. 375/4 př. n. l. a tedy Ífikratova výprava z r. 373/2 př. n. l. nerabovala na nepřátelském, nýbrž spojeneckém území.

str. 113: členové symmorií tvořili 4% ze všech plnoprávných Athénanů, nikoliv všech obyvatel Athén.